

TAKSİTLE SATIŞ SÖZLEŞMELERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun (“Kanun”) Madde 21/2’ye dayanılarak hazırlanan Taksitle Satış Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik (“Yönetmelik”), 14.01.2015 tarihli Resmi Gazete ’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

1. Hukuki Dayanak

Yönetmeliğin temel hukuki dayanağı, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Madde 21/2 ve Madde 84 olup, amacı taksitle satış sözleşmelerine ilişkin uygulama usul ve esaslarını düzenlemektir.

2. Kapsam

Yönetmelik, finansal kiralama ile 1 yıl ve daha kısa süreli ön ödemeli taksitle satış sözleşmeleri de dâhil olmak üzere taksitle satış sözleşmelerine ilişkindir.

Madde 2/3 ve 2/4 uyarınca kredi kartı ile yapılan satışlar ve belirsiz veya 1 yıldan uzun süreli ön ödemeli taksitle satış sözleşmeleri Yönetmelik kapsamına girmemektedir. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Madde 21/1’e göre belirsiz veya 1 yıldan uzun süreli ön ödemeli taksitle satış sözleşmelerine 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun ön ödemeli taksitle satış hükümleri uygulanır.

3. Sözleşmelerin şekil ve içeriği

Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Madde 17/3 hükmüne ek olarak, Yönetmelik Madde 5, taksitle satış sözleşmelerinin bir örneğinin sözleşmenin kurulması ile tüketiciye verilmesini zorunlu kılmaktadır. Madde 5/1’e göre sözleşme örneğinin kâğıt üzerinde verilmesi zorunlu olmayıp kalıcı veri sağlayıcısı yani “*kısa mesaj, elektronik posta, internet, disk, CD, DVD, hafıza kartı ve benzeri her türlü araç veya ortam*” yoluyla iletimi de mümkündür.

Tüketici, sözleşmenin kurulması ile verilen ilk örnek dışında bir defaya mahsus olmak üzere ücretsiz olarak bir örnek daha talep etme hakkına sahiptir. Tüketicinin bu hakkı, Yönetmelik Madde 5/1’de şu şekilde ifade edilmiştir: *“Tüketicinin daha sonraki tarihlerde talep etmesi halinde ücret talep edilmeksizin bir defaya mahsus olmak üzere sözleşmenin bir örneği tüketiciye verilir.”* Yönetmelikte geçen *“bir defaya mahsus olmak üzere”* ifadesinin örnek verilmesine değil, ücret talep edilmeksizin örnek verilmesine ilişkin olduğu düşünülmelidir.

Taksitle satış ve finansal kiralama sözleşmelerinin asgari içeriği Madde 6’da düzenlenmektedir. Maddede önce her iki sözleşme için zorunlu olan unsurlar verilmiş ardından Madde 6/2’de finansal kiralama sözleşmelerinde bulunması gereken ek hususlar belirtilmiştir. Madde 6/1’e göre taksitle satış ve finansal kiralama sözleşmelerinin aşağıdaki bilgileri içermesi zorunludur:

1. Tüketicinin adı, soyadı ve iletişim bilgileri,
2. Satıcı, sağlayıcı veya kiralayanın isim, unvan, açık adres, telefon ve varsa diğer iletişim bilgileri,
3. Sözleşmenin düzenlendiği tarih,
4. Malın veya hizmetin teslim veya ifa tarihi,
5. Sözleşmeye konu mal veya hizmet,
6. Malın veya hizmetin tüm vergiler dâhil Türk Lirası olarak peşin fiyatı,
7. Malın veya hizmetin tüm vergiler dâhil Türk Lirası olarak taksitle satış fiyatı,
8. Tüketicinin cayma hakkının olduğu ve bu hakkın hangi sürede ve nasıl kullanılacağı,
9. Ödeme planı,
10. Tüketicinin erken ödemede bulunma hakkı ile satıcı veya sağlayıcı tarafından faiz veya komisyon alınmışsa, ödenen miktara göre faiz ve komisyon indirimi talep etme hakkı olduğuna ilişkin bilgi,
11. Faiz miktarı, faizin hesaplandığı yıllık oran ve sözleşmede belirlenen faiz oranının yüzde otuz fazlasını geçmemek üzere gecikme faiz oranı,
12. Tüketicinin temerrüde düşmesinin hukuki sonuçları,
13. Tüketicilerin uyuşmazlık konusundaki başvurularını tüketici mahkemesine veya tüketici hakem heyetine yapabileceklerine dair bilgi.

Madde 6/2'ye göre finansal kiralama sözleşmelerinde, yukarıda sayılanlara ek olarak, aşağıdaki bilgilerin de bulunması gerekir:

1. Malın tüketicinin zilyetliğine geçmesini sağlayacak koşullar,
2. Sözleşme süresi sonunda mal tüketicinin mal varlığına hemen intikal etmeyecekse intikali sağlayacak koşullar,
3. Sözleşmede öngörülmüşse satış bedeli alacağının devrine ilişkin anlaşma kayıtları,
4. Tüketici ile bir sigorta sözleşmesi kurulması öngörülmüşse, malın kimin tarafından sigorta ettirileceği ile sigorta sözleşmesine ilişkin bilgiler.

4. Cayma Hakkı

Kanunun 18. Maddesinde öngörülmüş olan 7 günlük sözleşmeden cayma süresinin başlangıç tarihi Yönetmelik Madde 7/2'de düzenlenmiştir. İlgili düzenleme şu şekildedir:

“Cayma hakkı süresi, hizmet ifasına ilişkin sözleşmelerde sözleşmenin kurulduğu gün; mal teslimine ilişkin sözleşmelerde ise tüketicinin veya tüketici tarafından belirlenen üçüncü kişinin malı teslim aldığı gün başlar. Ancak tüketici, sözleşmenin kurulmasından malın teslimine kadar olan süre içinde de cayma hakkını kullanabilir”.

Yönetmelik, mal teslimi ile hizmet ifasının birlikte yapıldığı sözleşmeler bakımından da belirsizliğe yer bırakmayarak bu tip sözleşmelerde mal teslimine ilişkin sürenin uygulanacağını hükme bağlamıştır.

Cayma beyanının, Madde 6/4'e göre yazılı veya kalıcı veri sağlayıcısı yoluyla yapılması mümkündür. Yönetmelik Madde 4/ç, “kalıcı veri sağlayıcısı” kavramını aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

“Tüketicinin gönderdiği veya kendisine gönderilen bilgiyi, bu bilginin amacına uygun olarak makul bir süre incelemesine elverecek şekilde kaydedilmesini ve değiştirilmeden kopyalanmasını sağlayan ve bu bilgiye aynen ulaşılmasına imkan veren kısa mesaj, elektronik posta, internet, disk, CD, DVD, hafıza kartı ve benzeri her türlü araç veya ortamı”.

Cayma beyanının satıcıya/sağlayıcıya ulaştığı tarihten itibaren 7 gün içinde, ödenen bedel ve tüm borç altına sokucu belgeler her türlü masraftan muaf olarak tüketiciye verilir. Tüketici de olağan gözden geçirmenin ötesinde kullanmadığı sözleşme konusu malı satıcıya iade masraflarını karşılayarak geri vermek yükümlülüğü altındadır. Olağan gözden geçirme Yönetmelik Madde 7/5 uyarınca malın ilk incelenmesinden ibarettir, malın mutata kullanımını kapsamaz.

5. Kıymetli evrak düzenlenmesi

Yönetmelik Madde 11 tüketicinin yapmış olduğu işlemler nedeniyle düzenlenebilecek senetlere aşağıdaki şartları getirmektedir:

- Kıymetli evrak niteliğinde ve sadece nama yazılı olmalı,
- Her bir taksit ödemesi için taksit tutarını aşmayacak ve ayrı ayrı olacak şekilde düzenlenmeli.

Yukarıda belirtilen şartları taşımayan senetler, Madde 11 uyarınca tüketici yönünden geçersizdir.